

Hasi fájdalom kezelésére vonatkozó irányelv ajánlások (irritábilis bél szindrómában)

Thomas Weiser, PhD

A hasi fájdalom gyakori és rontja az életminőséget. Világszerte számos specialista társaság fogalmazott meg irányelveket az irritábilis bél szindróma kezelésére, és mindegyik megemlíti a görcsoldókat a hasi fájdalom kezelésére. A felhasznált pontos anyagok azonban a rendelkezésre álló kezelési lehetőségektől függenek. Figyelemre méltó, hogy sok irányelv kifejezetten javasolja a Buscopant (hioszcin-butilbromid) és a borsmentaolajat, míg a fájdalomcsillapítók alkalmazása nem merül fel lehetőségként.

A hasi fájdalom gyakori tünet és általában nincs szervi oka (funkcionális hasi fájdalom esetén). Jelenlegi adatok szerint a felnőtt lakosság kb. 35%-a szenved hasi fájdalomtól; közülük minden hatodik érintett havonta 1-3 napon keresztül és minden tizenötödik gyakrabban, mint hetente egyszer [1].

A hasi fájdalom ugyanakkor az irritábilis bél szindróma (IBS) fő tünete is. Az időnkénti hasfájás és az IBS-ben fellépő hasi fájdalom közötti különbség először is a fájdalom gyakoriságában, másodsor a bélmozgások változásának egyidejű előfordulásában jelentkezik. Amennyiben a fájdalom kezelésére vonatkozó ajánlásokra összpontosítunk, akkor a terápiás irányelvek megfelelő megközelítést mutatnak az időnkénti hasi fájdalom kezelésére is.

Napjainkban számos (nemzeti) terápiás irányelv létezik az IBS kezelésére. Az irányelvek nagy számának egyik oka az, hogy nem minden kezelési opció érhető el minden országban és emiatt az adott ország lehetőségeihez igazított ajánlások fontosak a helyi szintű kezelési gyakorlat számára.

Milyen következtetéseket lehet levonni ezekből a terápiás irányelvekből az időnkénti hasi fájdalom csillapítására?

Valamennyi irányelv görcsoldókat (spazmolitikumokat) ajánl a hasi fájdalom kezelésére (lásd **táblázat**). Az olyan klasszikus szerek, mint pl. a hioszcin-butilbromid és a drotaverin mellett ezek más gyógyszereket tartalmaznak, pl. pinaverint és trimebutint. Megjegyzendő, hogy a hioszcin-butilbromidot néha butilszkopolaminnak, vagy egyszerűen hioszcinnek vagy hioszcin-bromidnak nevezik. Az összes irányelv ajánlja a borsmentaolajat is.

Táblázat: Irányelv ajánlások hasi fájdalom kezelésére irritábilis bél szindrómában

Ország	Ajánlott gyógyszerek (válogatás)	Források
Hongkong	Spazmolitikumok	[2]
USA	Otilónium (-bromid), pinaverin (-bromid), hioszcin (-bromid), cimetropium (-bromid), drotaverin, dicikloverin, borsmentaolaj	[3]
Mexikó	Mebeverin, trimebutin, butilszkopolamin, hioszciamin, cimetropium (-bromid) otilónium (-bromid), pinaverin (-bromid), alverin (-citrát), fenoverin, rociverin, pirenzepin, borsmentaolaj	[4]
Korea	Spazmolitikumok mint az alverin-citrát, mebeverin, otilónium (-bromid), pinaverin (-bromid), borsmentaolaj, hioszcin (-bromid), cimetropium, trimebutin, florglucin	[5]
Németország	Spazmolitikumok mint a butilszkopolamin (-bromid), mebeverin, borsmentaolaj	[6]
Kanada	Spazmolitikumok mint a diciklomin, hioszcin (-bromid), pinaverin (-bromid), borsmentaolaj	[7]
Egyesült Királyság	Spazmolitikumok	[8]
Lengyelország	Borsmentaolaj, spazmolitikumok mint a hioszcin (-bromid), drotaverin, otilónium (-bromid), cimetropium (-bromid), pinaverin (-bromid), dicikloverin	[9]
Spanyolország	Spazmolitikumok mint az otilónium (-bromid), hioszcin (-bromid), cimetropium (-bromid), pinaverin (-bromid), diciklomin (-hidroklorid), borsmentaolaj	[10]

Analgetikumok hasi fájdalom esetén?

Tanulságos az is, hogy mit nem ajánlanak a hasi fájdalom kezelésére az irányelvek, nevezetesen az analgetikumokat, mint pl. a paracetamolt, az aszpirint vagy egyéb „minor” analgetikumokat. Ez elsősorban a hatásosságra vonatkozó klinikai adatok hiányának tulajdonítható. Másodsorban a (gasztrointesztinális) mellékhatás-profiljuk is szerepet játszik; például az aszpirin esetében olyan gasztrointesztinális panaszokat mint például gyomorégést, émelygést, hányást és hasi fájdalmakat gyakori mellékhatásként jelentettek.

Következtetések

A hasi fájdalom gyakori, rontja az életminőséget, és gyakran eredményesen kezelhető az olyan spazmolitikumokkal mint a hioszcin-butilbromid, a drotaverin vagy a borsmentaolaj. A különböző IBS irányelvek konzisztensek a spazmolitikumok ajánlásának tekintetében a hasi fájdalom kezelésére; néhányan közülük kifejezetten a hioszcin-butilbromidot és a borsmentaolajat ajánlják. Ezzel szemben egyik irányelv sem ajánl analgetikumokat.

Irodalom

1. Palsson et al. *Gastroenterology*. 2016;150:1481ff.
2. Wu et al. *Hong Kong Med J*. 2017;23:641ff.
3. Ford et al. *American Journal of Gastroenterology*. 2018;113:1ff.
4. Carmona-Sánchez. *Revista de Gastroenterología de México*. 2016;81:149ff.
5. Song. *J Neurogastroenterol Motil*. 2018;24:197ff.
6. Layer. *Z Gastroenterol*. 2011;49:237ff.
7. Moayyedi. *Journal of the Canadian Association of Gastroenterology*. 2019;2:6ff.
8. NICE, 2017 <https://pathways.nice.org.uk/pathways/irritable-bowel-syndrome-in-adults/managing-irritable-bowel-syndrome#content=view-node%3Anodes-second-line-pharmacological-treatment> (accessed 10.02.2020).
9. Pietrzak. *Gastroenterology Rev*. 2018;13:259ff.
10. Mearin. *Rev Esp Enferm Dig*. Madrid. 2016;108:332ff.

Érdeklátkozás: T. Weiser a Sanofi alkalmazottja.

Publikációk: Az alábbiak által anyagilag támogatott orvosi írás és publikáció Sanofi Aventis Deutschland GmbH.

Kéziratra vonatkozó információk

Beküldés dátuma: 22.10.2020

Elfogadás dátuma: 22.12.2020

Közzététel dátuma: 30.08.2021